

Studie dokazuje, že solární parky způsobují pokles biodiverzity

Asi nikdo, kdo se blíže zajímal o problematiku solárních a větrných elektráren, nemůže tvrdit, že jsou ekologické. Je paradoxem, že jsou tyto nespolehlivé energetické zdroje zaváděny pod rouškou ochrany klimatu a přírody.

Ve skutečnosti ji však často neskutečně ničí, jak dokazuje mimo jiné i nová studie, která se zaměřila na solární parky. Nicméně i bez této studie musí být myslícímu jedinci jasné, že solární panely stojící v místech, kde byly dříve lesy, pole, luka nebo sady, nejsou nijak ekologické.

Solární panely jsou považovány za symbol „zelené“ energetické transformace. Jejich masivní rozšíření na ornou půdu, zelené plochy a přírodní oblasti si však vybírá svou ekologickou daň.

[Nová studie](#) v časopise Science nyní prokázala měřitelný pokles rozmanitosti ptáků v čínských okresech s obzvláště silnými dotacemi na solární energii.

Čína zrychlila svou solární expanzi tempem, které zastíní i evropské plány energetické transformace. Huiming Zhang a jeho kolegové zkoumali důsledky této rostoucí plochy solárních panelů pro přírodu ve své studii „[Čínská politika solární expanze snižuje rozmanitost ptáků](#)“, která byla publikována 20. srpna.

Analyzovali data z 2 344 čínských okresů v letech 2014 až 2023 a kombinovali pozorování ptáků s informacemi o solárních dotacích, využívání půdy, vegetaci a regionálním rozvoji.

Zvýšení intenzity vládní politiky solární expanze o jednu směrodatnou odchylku bylo spojeno s 2,1procentním poklesem Shannonova indexu diverzity ptáků, který spojuje

počet pozorovaných druhů s jejich příslušnou početností. Pokles byl obzvláště výrazný v bohatších regionech, kde nepřevládají pouště.

Nebyly to samotné solární panely, ale spíše spotřeba půdy, která se ukázala jako [rozhodující mechanismus](#). Orná půda a travní porosty byly přeměněny na technicky rozvinuté oblasti, biotopy byly fragmentovány a rozmanité vegetační struktury byly nahrazeny ekologicky jednoduššími porosty.

V pouštních oblastech zůstal naměřený efekt statisticky nevýznamný. Rozmanitost ptáků klesla obzvláště prudce tam, kde expanze solárních panelů ovlivnila složitější a již intenzivně využívaná stanoviště.

Na satelitních snímcích se jeví zelenější, ale ve skutečnosti je chudší

Index listové plochy se v některých oblastech po rozšíření solárních instalací dokonce zvýšil. To znamenalo, že pod moduly a mezi nimi mohlo být přítomno více rostlinné hmoty. Zároveň se však snížila rozmanitost vegetace. Různé rostlinné struktury byly nahrazeny hustšími, ale ekologicky homogennějšími porosty.

Autoři tento jev [nazývají](#) „inferior greening“, tedy pokles kvality vegetace. Krajina se na satelitních snímcích jeví zelenější, zatímco její biotop se ve skutečnosti ochuzuje.

Studie časopisu Science není jediná svého druhu. Výzkumníci pod vedením Runjia Yanga zkoumali překrývání čínských solárních parků a klíčových stanovišť ve své studii „[Ochrana biodiverzity před rozvojem obnovitelné energie v Číně](#)“, která byla publikována v časopise Journal of Cleaner Production v červnu 2026.

Přibližně 364 kilometrů čtverečních, tedy deset procent studovaných fotovoltaických ploch, leželo v takzvaných klíčových oblastech biodiverzity. Více než jeden z deseti solárních parků se nacházel v oblasti, kde bylo riziko narušení biodiverzity vyšší než u 90 procent pevninské rozlohy Číny.

Ptáci byli nejvíce ohroženou studovanou skupinou zvířat. Mezi lety 2010 a 2022 se průměrné riziko poškození biodiverzity v oblastech expanze solární energie zvýšilo o 44 procent.

Další recenzovaná studie publikovaná ve vědeckém časopise poskytuje širší kontext. Natasha Järviö a její kolegové analyzovali celkem 54 vědeckých článků pro svou recenzi s názvem „[Známé a neznámé dopady solární fotovoltaiky na biodiverzitu: Přehled fází životního cyklu a možností zmírnění dopadů](#)“, publikovanou v časopise Applied Energy.

Přibližně 76 procent těchto studií se zaměřilo na provozní fázi, zejména na využívání půdy. Autoři dospěli k závěru, že fotovoltaika má menší celkový dopad na biodiverzitu ve srovnání s výrobou energie z fosilních paliv.

Toto hodnocení však závisí na výběru lokality: solární parky umístěné na přírodní nebo téměř přírodní půdě si vedly špatně, zatímco na degradovaných lokalitách s již tak nízkou biodiverzitou byla možné zlepšení.

Ze studií o instalacích s plánováním a údržbou explicitně zaměřenou na biodiverzitu 69 procent uvádělo pozitivní účinky na daném místě.

To také vysvětluje narativ obklopující solární parky jako údajné „oázy biodiverzity.“ Pokud se intenzivně obdělávané monokulturní pole, pravidelně hnojené a ošetřované pesticidy, přemění na extenzivně obhospodařované travní porosty pod solárními panely, může se biodiverzita ve srovnání s předchozím stavem zvýšit.

Druhově bohaté travní porosty, přírodní otevřené krajiny a další vysoce kvalitní biotopy nabízejí zcela jiný výchozí bod. V těchto oblastech solární park nahrazuje stávající přírodní prostředí, místo aby ho obohacoval.

Dokonce i německá Federální agentura pro ochranu přírody varuje

Německý Spolkový úřad pro ochranu přírody nyní poměrně jasně [popisuje](#) nevýhody solárních parků. Fotovoltaické instalace na otevřeném poli mohou pokrýt plochu odpovídající několika stovkám fotbalových hřišť a podle úřadu mají „významný dopad na přírodu a krajinu.“

Patří mezi ně poškození a ničení stanovišť, zastínění, částečné uzavření terénu, poškození půdy, jakož i bariérové a fragmentační efekty. Druhy žijící na otevřeném poli, jako jsou čejky a křepelky, mohou ztratit své stanoviště, protože se vyhýbají vertikálním strukturám.

Zastínění také mění rostlinný život. Na zem pod moduly a severně od nich dopadá výrazně méně slunečního světla. Světlomilné rostliny mizí a často se vyvíjejí rostlinná společenstva s menším počtem druhů. To následně ovlivňuje motýly, brouky a kobylky, které vyžadují slunná místa a rozmanitou škálu květin.

S tím, jak se snižuje rozmanitost rostlin, mizí i zásoba potravy pro hmyz. Netopýři se také takovým průmyslovým krajinám vyhýbají.

Pro svou studii z roku 2023 s názvem „[Obnovitelné energie a biodiverzita: Dopad pozemních fotovoltaických stanic na aktivitu netopýřů](#),“ publikovanou v časopise Journal of Applied Ecology, Elizabeth Tinsley a její kolegové porovnali celkem 19 pozemních solárních elektráren v jihozápadní Anglii se srovnatelnými kontrolními plochami.

Aktivita na fotovoltaických stanicích se snížila u šesti z osmi studovaných druhů nebo skupin druhů. Vědci to připisují ztrátě nebo fragmentaci loveckých a letových stanovišť. Kolize a potenciální dezorientace způsobená reflexními povrchy modulů jsou studovány již léta.

52 000 hektarů německých solárních parků je převážně na orné půdě

Německo se v současné době nachází uprostřed rozsáhlého programu expanze. [Podle Federální agentury pro životní prostředí \(UBA\)](#) bylo do konce roku 2025 instalováno přibližně 120 gigawattů fotovoltaické kapacity, z čehož téměř 40 gigawattů bylo na volné půdě.

Tyto solární parky pokrývaly přibližně 52 000 hektarů. Asi 29 000 hektarů, tedy 55 procent, tvořila orná půda. V závislosti na konkrétní struktuře instalace UBA očekává, že se tato

plocha do roku 2030 zvýší na 96 000 až 109 000 hektarů a do roku 2040 na 150 000 až 195 000 hektarů.

Konflikt o půdu se již dávno stal i ekonomickým. Zatímco zemědělci musí kalkulovat s pronájmem zemědělské půdy ve výši několika stovek eur za hektar, solární společnosti nabízejí za vhodnou půdu mnohonásobně vyšší částku.

Politicky motivovaná výroba energie tak přímo konkuruje produkci potravin.

Pro toto rozšíření by nebylo nutné obětovat žádné další orné ani přírodní plochy. Německý Spolkový úřad pro životní prostředí cituje studie, které naznačují, že nezbytné rozšíření instalací solárních panelů na volném prostranství do roku 2040 by mohlo proběhnout výhradně na již zasažených plochách, jako jsou parkoviště, průmyslové parky, skládky a krajnice silnic.

Vhodné 200metrové pásy podél dálnic a některých železničních tratí, po odečtení chráněných území, lesů, vodních ploch, sídel a silnic, teoreticky zahrnují přibližně 930 000 hektarů. Spolkový úřad pro ochranu přírody rovněž vyzývá k tomu, aby se solární instalace stavěly primárně na již uzavřených nebo zastavěných pozemcích.

To zahrnuje střechy bytových domů, komerčních a průmyslových budov a parkoviště. Přírodní rezervace, lokality Natura 2000, ohrožené biotopy na volném prostranství, druhově bohaté zelené plochy, koridory pro divokou zvěř a stanoviště vzácných druhů na volném prostranství by měly být udržovány čisté.

Více prostoru pro stále větší výkon

Německá fotovoltaická kapacita od konce roku 2025 nadále silně roste. Na konci července 2026 Federální agentura pro síť [zaregistrovala](#) 127 383 gigawattů. Zákonný cíl pro rok 2030 je 215 gigawattů. Během necelých čtyř let má přibýt dalších 88 gigawattů.

Limity tohoto rozšíření jsou na trhu s elektřinou již patrné. Ve druhém čtvrtletí roku 2026 dodaly německé fotovoltaické systémy do sítě 31,8 terawatthodin elektřiny, což je více než kdykoli předtím v jednom čtvrtletí.

1. května převládala nad většinou Evropy téměř bezoblačná obloha, zatímco poptávka po svátcích zůstala nízká. Současná solární výroba dočasně stlačila cenu elektřiny na mínus 500 eur za megawatthodinu.

Večer 24. června se situace obrátila. Produkce solární energie prudce klesla, zatímco větrná energie vyráběla málo elektřiny a poptávka po chlazení zvýšila zatížení sítě. Zároveň bylo kvůli letní údržbě k dispozici méně konvenčních elektráren.

Zbývajícím zatížením vzrostlo na více než 50 gigawattů a velkoobchodní cena dosáhla 747,10 eura za megawatthodinu. To je důsledek [systému](#) zásobování, jehož výroba je stále více závislá na počasí.

Federální síťový úřad [vypočítal](#), kolik solární energie musí být v takových situacích odebráno ze sítě. V simulacích byl maximální požadavek na omezení fotovoltaiky během

nejkritičtější hodiny v roce 2025 přibližně 36 gigawattů. Toto číslo vzroste na přibližně 50 gigawattů v roce 2026 a na více než 60 gigawattů v roce 2027.

V tomto okamžiku by muselo být v těchto hodinách omezeno téměř 50 procent fotovoltaické energie dodávané do sítě. Samotný úřad uvádí, že omezování výroby solární energie se stane „provozním pravidlem“ nebo „standardem požadovaným pro provoz.“

Stále více elektráren vyrábí současně, čímž snižují hodnotu vlastní elektřiny a při záporných cenách jsou stále častěji omezovány nebo odstavovány.

S každým dalším gigawattem se zpočátku zvyšuje poptávka v polední špičce. Tato elektřina se stane použitelnou pouze tehdy, když se stejným tempem rozšíří úložiště, síť a regulovatelné spotřebiče. A přesně to chybí.

Nová studie z Číny ukazuje, kam tato expanze vede, když čísla v gigawattech znamenají více než výběr stanoviště. Tam lze nyní ekologické náklady vidět v poklesu rozmanitosti ptáků.

Energetická transformace ve jménu „záchrany klimatu“ technologicky mění přírodní a zemědělskou půdu a zároveň generuje stále rostoucí energetické špičky, které je třeba pravidelně omezovat...

Zdroj: [Studie dokazuje, že solární parky způsobují pokles biodiverzity - Necenzurovaná pravda](#)